

Presă și informare

Tribunalul Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 85/21
Luxemburg, 19 mai 2021

Hotărârea în cauza T-465/20
Ryanair DAC/Comisia (TAP; Covid-19)

Decizia Comisiei prin care acesta declară compatibil cu piața internă ajutorul acordat de Portugalia în favoarea companiei aeriene TAP este anulată întrucât este motivată insuficient

Cu toate acestea, efectele anulării (printre care recuperarea ajutorului) se suspendă până la adoptarea unei noi decizii

În luna iunie 2020, Portugalia a notificat Comisiei un ajutor de stat în favoarea companiei aeriene Transportes Aéreos Portugueses SGPS SA (denumită în continuare „beneficiarul”), societate-mamă și acționar în proporție de 100 % al TAP Air Portugal. Ajutorul notificat, al cărui quantum maxim se ridică la 1,2 miliarde de euro, privește un contract de împrumut încheiat între, în special, Portugalia, în calitate de împrumutător, TAP Air Portugal în calitate de împrumutat și beneficiar în calitate de garant. Prin această intervenție, Portugalia intenționa să mențină beneficiarul în activitate pentru șase luni, între luna iulie 2020 și luna decembrie 2020.

Considerând că schema notificată constituie un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, Comisia l-a evaluat în lumina articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE¹ și a Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate². Prin Decizia din 10 iunie 2020, Comisia a declarat măsura în cauză compatibilă cu piața internă³.

Camera a zecea extinsă a Tribunalului Uniunii Europene a admis acțiunea formulată de compania aeriană Ryanair având ca obiect anularea acestei decizii și a suspendat în același timp efectele anulării până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie. În hotărârea sa, Tribunalul aduce precizări cu privire la întinderea obligației de motivare a Comisiei în cazul în care aceasta declară, în aplicarea Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate, un ajutor acordat unei societăți care face parte dintr-un grup, compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE.

Aprecierea Tribunalului

În susținerea acțiunii în anulare, Ryanair a invocat în special o încălcare a obligației de motivare de către Comisie, întrucât aceasta nu ar fi expus motivele care permit să se considere că măsura notificată este compatibilă cu piața internă.

În acest sens, Tribunalul precizează mai întâi, că punctul 22 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate 4 prevede **trei condiții cumulative care trebuie**

¹ În temeiul acestei dispoziții, pot fi considerate compatibile cu piața internă ajutoarele destinate să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acestea nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

² JO 2014, C 249, p.1.

³ Decizia C(2020) 3989 final privind ajutorul de stat SA.57369 (2020/N) – COVID-19 – Portugalia – Ajutor acordat TAP (JO 2020, C 228, p. 1, denumită în continuare „decizia atacată”).

⁴ Potrivit punctului 22 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate, „[o] întreprindere care face parte dintr-un grup mai mare de întreprinderi sau care este preluată de acesta nu este, în mod normal, eligibilă pentru ajutor în temeiul prezentelor orientări, cu excepția cazului în care se poate demonstra că dificultățile întreprinderii sunt intrinseci și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și că dificultățile sunt prea grave pentru a fi soluționate de către grup”.

îndeplinite pentru a fi posibil ca un ajutor pentru salvare acordat unei societăți care face parte dintr-un grup să poată fi calificat drept compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) TFUE. În conformitate cu acest punct, Comisiei îi revine sarcina de a examina, în primul rând, **dacă beneficiarul ajutorului face parte dintr-un grup**, în al doilea rând, **dacă dificultățile cu care se confruntă beneficiarul sunt intrinseci și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în cadrul grupului și**, în al treilea rând, **dacă aceste dificultăți sunt prea grave pentru a fi soluționate de către grup**. Aceste condiții urmăresc să elimine posibilitatea ca un grup de întreprinderi să transfere statului sarcina costului unei operațiuni de salvare a uneia dintre întreprinderile care îl compun, atunci când această întreprindere este în dificultate, iar grupul este el însuși la originea acestor dificultăți sau are mijloacele de a le face față singur.

Având în vedere aceste precizări, Tribunalul arată că în decizia atacată, **Comisia nici nu a constatat, nici nu a precizat dacă beneficiarul face parte dintr-un grup** în sensul punctului 22 din orientările citate anterior. Ea nu a efectuat nicio analiză cu privire la acest aspect și nu a precizat raportul dintre beneficiarul menționat și societățile sale acționare ⁵.

În plus, în ipoteza în care beneficiarul ar face parte dintr-un grup, în sensul punctului 22 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate, cu societățile sale acționare, Tribunalul constată că **Comisia nu și-a justificat în niciun mod afirmațiile potrivit cărora, pe de o parte, dificultățile beneficiarului sunt intrinseci și nu sunt rezultatul unei alocări arbitrare a costurilor în beneficiul acționarilor săi sau al altor filiale, iar pe de altă parte, aceste dificultăți sunt prea grave pentru a fi soluționate de acționarii săi de control sau de ceilalți acționari**. În fapt, Comisia s-a limitat să furnizeze precizări cu privire la situația financiară a beneficiarului și la dificultățile generate de pandemia de Covid-19.

Având în vedere aceste lacune ale motivării deciziei atacate, Tribunalul nu este în măsură nici să verifice dacă în speță sunt îndeplinite condițiile prevăzute la punctul 22 din Orientările privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate, nici dacă Comisia putea să rețină lipsa dificultăților serioase de apreciere a compatibilității ajutorului în cauză cu piața internă și avea dreptul de a nu deschide procedura oficială de investigare prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE.

Prin urmare, Tribunalul statuează că **Comisia nu a motivat potrivit cerințelor legale decizia atacată, iar această insuficiență a motivării determină anularea acesteia**.

Făcând aplicarea articolului 264 al doilea paragraf TFUE, Tribunalul consideră că **există considerații imperative de securitate juridică care justifică limitarea în timp a efectelor anulării deciziei atacate**. El subliniază în primul rând că **aplicarea măsurii de ajutor în cauză face parte dintr-un proces încă în curs și care este compus din diferite faze succesive**⁶ și în al doilea rând că **repunerea imediată în discuție a percepției sumelor prevăzute de măsura de ajutor în cauză ar avea consecințe deosebit de prejudiciabile asupra economiei și a deservirii aeriene ale Portugaliei, într-un context economic și social marcat deja de perturbarea gravă a economiei provocată de pandemia de Covid-19**. În aceste condiții, **Tribunalul decide suspendarea efectelor anulării deciziei atacate până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie**. În această privință, Tribunalul precizează însă că în cazul în care Comisia va decide să adopte această nouă decizie fără deschiderea procedurii oficiale de investigare în sensul articolului 108 alineatul (2) TFUE, această suspendare a efectelor anulării nu poate depăși două luni de la data pronunțării hotărârii. În schimb, în cazul în care Comisia va decide deschiderea procedurii oficiale de investigare, se va menține suspendarea pentru o perioadă suplimentară rezonabilă.

⁵ La data adoptării deciziei atacate, jumătate dintre acțiunile beneficiarului erau deținute de Participações Públicas SGPS SA care administra participațiile statului portughez. Atlantic Gateway SGPS Lda deținea 45 % din acțiunile beneficiarului, iar 5 % din acțiuni erau deținute de alți acționari.

⁶ Tribunalul constată cu privire la acest aspect că măsura în cauză a fost acordată pentru o perioadă inițială de șase luni deja încheiată, după care Portugalia trebuia să transmită Comisiei, în conformitate cu punctul 55 litera (d) din Orientările privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile aflate în dificultate, fie dovada rambursării integrale a creditului, fie un plan de restructurare, fie un plan de lichidare.

MENȚIUNE: Împotriva deciziei Tribunalului se poate declara recurs la Curte, numai pentru motive de drept, în termen de două luni și zece zile de la comunicarea acesteia.

MENȚIUNE: Acțiunea în anulare are ca obiect anularea acelor acte ale instituțiilor Uniunii care sunt contrare dreptului Uniunii. Cu respectarea anumitor condiții, statele membre, instituțiile europene și particularii pot sesiza Curtea de Justiție sau Tribunalul cu o acțiune în anulare. Dacă acțiunea este întemeiată, actul este anulat. Instituția autoare a actului trebuie să ia măsuri pentru a elimina eventualul vid juridic creat prin anularea acestuia.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Tribunalului.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106